

Kronike Metal Hurlanta

Kultni fantastični strip prvič na malih zaslonih
Miha Mehtsun

Kljub bogati tradiciji devete umetnosti so v Evropi stripovske ekranizacije dokaj redke. Tudi žanr znanstvene fantastike je v evropski kinematografiji bolj slabo zastopan, in to navzlic dejstvu, da je rojen prav v Evropi, natančneje Franciji: v svojih literarnih mojstrovinah ga je izumil Jules Verne, prve fantastične filme pa je posnel že Georges Méliès. Zato je toliko bolj razveseljiv pojav francosko-belgijske TV-serije *Kronike Metal Hurlanta* (*Métal Hurlant Chronicles*, 2012–), ki se loteva bogate zapuščine legendarne francoske strip revije *Métal Hurlant*. V Sloveniji je bilo serijo mogoče spremljati preko kabelskega kanala AXN, štiri epizode druge sezone pa so bile prikazane tudi na desetem Grossmannovem festivalu fantastičnega filma in vina v Ljutomeru. Festival je obiskal tudi producent, scenarist in režiser Guillaume Lubrano.

Métal Hurlant so leta 1974 ustanovili Jean Giraud-Moebius, Philippe Druillet, Jean-Pi-

erre Dionett in Bernard Farkas, združeni v založniški hiši pod imenom Les Humanoïdes Associés s ciljem objavljanja znanstvenofantastičnih stripov za odrasle. Zgodbe so bile polne nasilja, akcije in golote, obenem pa tudi družbene kritike in humorja. Odlikovala sta jih izjemna vizualna dovršenost in inovativen pristop k naraciji, kakršen je bil do tedaj rezerviran za filmsko umetnost. *Métal Hurlant* je kmalu postal izjemno priljubljen med bralci in leta 1977 je luč sveta ugledala tudi ameriška različica pod naslovom *Heavy Metal*, ki je delno objavljala stripe iz francoskega izvornika, veliko pa jih je bilo ustvarjenih posebej zanjo. V obeh revijah so objavljali velikani devete umetnosti, kot so poleg že omenjenih Moebiusa in Druilleta še Richard Corben, Bernie Wrightson, Alejandro Jodorowsky (znan tudi kot kultni filmski avtor in pisatelj), Enki Bilal, Milo Manara in mnogi drugi. Že od začetka so bili prisotni tudi avtorji s področja Jugoslavije: v *Métal*

Hurlantu je stripe z velikim uspehom objavljaval Mirko Ilić, v *Heavy Metalu* pa so mu sledili Željko Pahek, Igor Kordej in Danijel Žeželj. Do današnjih dni se je na tržišču obdržal le *Heavy Metal*, *Métal Hurlant* je prenehal izhajati leta 2004, Les Humanoïdes Associés pa še naprej z uspehom izdaja stripovske albume.

Leta 1981 je kanadski producent Ivan Reitman, širši javnosti najbolj znan po kasnejši uspešnici *Izganjalci duhov* (*Ghostbusters*, 1984), priobčil prvo filmsko adaptacijo, kultni animirani omnibus *Heavy Metal* režiserja Geralda Pottertona, ustvarjen po zgodbah Dana O'Bannona, avtorja scenarijev za številne žanrske klasike, kot so *Temna zvezda* (*Dark Star*, 1974, John Carpenter), *Osmi potnik* (*Alien*, 1979, Ridley Scott) in *Mrtvi in pokopani* (*Dead & Buried*, 1981, Gary Sherman), Bernieja Wrightsona, Richarda Corbena, Angusa McKieja in Thomasa Warrentina, skladbe za film pa so prispevali

rock izvajalci kot Black Sabbath, Blue Oyster Cult, Devo, Stevie Nicks in Sammy Hagar. Čez skoraj 20 let je sledila še ena kanadska animirana adaptacija, *Heavy Metal 2000* (2000, Michael Coldewey, Michel Lemire), ki je tokrat vsebovala eno samo daljšo zgodbo po stripu *The Melting Pot* (1993–1994) avtorjev Simona Bisleyja, Kevina Eastmana in Erica Talbota, vendar pa je upravičeno naletela na bolj mlačen odziv, kljub temu da sta animiranim likom med drugimi glasove posodila Michael Ironside in Billy Idol.

Leta 2012 so se naposled tudi v Franciji odločili za obuditev zgodb iz enega svojih najslavnejših kulturnih izvoznih artiklov z igrano TV-serijo *Kronike Metal Hurlanta*. Zasluge za to ima mladi producent Guillaume Lubrano, ki je vse epizode tudi režiral in bil koscenarist skupaj s koproducentko Justine Veillot. Za njuno produkcijsko hišo WE Productions sta doslej bili posneti in predvajani dve sezoni, vsaka je prinesla šest polurnih epizod, polnih domišljjskih pokrajin, vrto-glave akcije in nepričakovanih preobratov, z zavestnim izostankom eksplicitne golote, saj je je po Lubranovih besedah v današnjih TV-serijah več kot dovolj.

Zgodbe so raznolike in gledalca popeljejo na popotovanja skozi prostor in čas, od oddaljenih planetov in distopičnih civilizacij prihodnosti do srednjega veka in ameriškega Divjega zahoda, domala vsem pa je skupen presenetljiv in pogosto ironičen zaključek, kakršnih smo vajeni iz klasičnih fantastičnih TV-serij, kot sta *Zona somraka* (*The Twilight Zone*, 1959–1964) in *The Outer*

Limits (1963–1965), po katerih se *Kronike Metal Hurlanta* tudi najbolj zgledujejo, s tem, da je v njih večji poudarek na akcijskih prizorih. Seveda se zgodbe dotikajo značilnih znanstvenofantastičnih tém, kot so na primer potovanje skozi čas (epizodi *Pledge of Anya* in *Second Chance*), konec sveta (*Shelter Me*), večno življenje (*Loyal Khondor*) in spreminjanje resničnosti s tehnološkimi pripomočki (*Back to Reality*).

Že za prvo sezono je podjetnemu producenteskemu tandemu uspelo pridobiti zveneča igralska imena, kot so Rutger Hauer, Dominique Pinon, Michael Jai White in Scott Adkins, ki sta se jim v drugi sezoni pridružila še Michael Biehn in John Rhys-Davies. Navkljub dokaj skromnemu proračunu je seriji uspelo z vrhano mero prepričljivosti na male zaslone prenesti osupljive vizualije iz stripovskih zgodb avtorjev, kot so že omenjena Corben in Jodorowsky ter Jim Alexander in R. A. Jones. V prvi sezoni se je Lubrano zelo zvesto držal izvirnikov, v drugi pa jim je začel dodajati nekatere nove elemente, s čimer misli v prihodnje še intenzivneje nadaljevati, saj želi gledalcem ponuditi dodatno vznemirjenje in lastni avtorski pečat.

Vsekakor gre za izdelek, ki ga ne bi smel spregledati noben ljubitelj fantastike, vsekakor pa je treba opozoriti, da ne gre pričakovati preveč poglobljene refleksije in zrele družbene kritike (za kar je glede na izvirni material sicer bilo dovolj potenciala), pač pa je v prvem planu zabava. Glede na to, da je del produkcijske ekipe nabiral izkušnje v industriji računalniških iger – Lubranov kratkometražni prvenec *Counter Strike: The Movie* (2001) je posnet po istoimenski igri,

avtor glasbe Jesper Kyd pa je med drugim sodeloval pri popularnih franšizah *Hitman*, *Assassin's Creed* in *Borderlands* – tudi ne čudi, da nekateri akcijski prizori spominjajo na estetiko videoiger. Celoten vtis rahlo kviri mestoma dokaj lesena igra, niha pa tudi kakovost posameznih epizod (kar pa se sicer pri tovrstnih serijah rado zgodi). Občasno se pozna skromnost proračuna, pri čemer velja omeniti izostanek državne podpore, kar je malce presenetljivo glede na sicer dobro znan posluš francoskih oblasti za filmsko umetnost, ki pa očitno pri žanru fantastike le ni tako zelo izrazit kljub nesporni kulturni relevantnosti *Métal Hurlanta*. A serija vsebuje več kot dovolj vznemirjenja, entuziazma in energije, kar odtehta naštete pomanjkljivosti.

Kronike Metal Hurlanta so bile uspešno predvajane po vsej Evropi, od Francije, kjer so bile premierno prikazane oktobra 2012 na kanalu France 4, do Belgije, Avstrije, Nemčije, Luksemburga in skandinavskih držav, pa tudi v Turčiji, Avstraliji in na Novi Zelandiji. Aprila letos so obe sezoni serije predvajali tudi v ZDA na kanalu SyFy Channel, posamezne epizode pa so bile predstavljene na številnih festivalih fantastičnega filma (poleg Grossmanna recimo tudi v Neuchâtelu, Gérardmeru in Parizu) ter tako na amerškem kot vzhodnoevropskem Comic Conu. Priprave na snemanje tretje sezone že potekajo, tako da bo kmalu jasno, katere zgodbe bodo tokrat oživele na malih zaslonih in katera zveneča imena bodo v njih sodelovala. Med čakanjem na nove dogodivščine pa sta za vse, ki si do sedaj še niste privoščili *Kronik Metal Hurlanta*, na voljo DVD-izdaji dosedanjih sezon serije.